

**GEMEENTELIJKE
CULTUURRAAD**

E V E R G E M

14 januari 2009

Aan het College van
Burgemeester en Schepenen
Fortuné de Kokerlaan 11
9940 Evergem

Betreft : Toekennen straatnamen voor de nieuwe verkaveling te Belzele: Oosteindestraat / Steenovenstraat/Molenhoek

ADVIES

Uw kenmerk : BEV/2008/CD B353 van 8 december 2008

Mijnheer de Burgemeester,
Mevrouw en Heren Schepenen,

Het Bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad Evergem heeft in haar bijeenkomst van 12 januari 2009 uw schriftelijk verzoek om een advies inzake toekennen straatnamen in de nieuwe verkaveling te Belzele Oosteindestraat / Steenovenstraat / Molenhoek behandeld.

Overwegende dat:

De nieuwe verkaveling waarvoor drie straatnamen moeten gevonden worden, ligt langs de Oosteindestraat rechtover de Gemeentelijke Basisschool van Belzele. De verkaveling wordt omringd door de hogervermelde Oosteindestraat in het noorden, de Molenhoek in het oosten en het zuiden en tenslotte door een veldweg die Steenovenstraat heet in het westen. Deze nieuwe verkaveling ligt in een omgeving die op het vlak van geschiedenis, heemkunde en toponymie, veel mogelijkheden biedt. Belzele heeft inderdaad een eigen ontwikkeling gekend als onderdeel van de heerlijkheid Vinderhoute – Merendree.

Daarom besliste de Cultuurraad om het spoor van de heemkunde en toponymie te volgen en niet te zoeken naar nieuwe benamingen die, gezien het om drie straatnamen gaat, liefst zouden moeten behoren tot eenzelfde verzameling.

Uit de verschillende namen die het onderzoek heeft opgeleverd, heeft de Cultuurraad de volgende interessante benamingen weerhouden:

Er is eerst en vooral de oude benaming van de Steenovenstraat. In de 'Atlas der Buurtwegen' van 1845 werd de oude benaming 'Dambroekstraat(je)' vervangen door Steenovenstraat. De reden daarvoor is niet bekend, maar feit is wel dat deze naam verwijst naar een steenoven die karelen (vierkantige stenen) bakte en die lager in Overdam langs de Kale gelegen was.

Dambroek(straatje) is dus de oude benaming van de huidige Steenovenstraat. De naam Dambroek werd reeds in 1425 gegeven aan de moerassige gronden langs de dam van de Kale, die door een oplopend straatje verbonden waren met de Oosteindestraat.

Een ander interessante benaming is ‘Tiendeschuur’. Gedurende eeuwen werden de landbouwers belast met tienden. Ze moesten namelijk een tiende van hun opbrengst als belasting afstaan. Oorspronkelijk ging de tiende naar de kerk: een derde voor het kerkgebouw, een derde voor de pastoor (die toen geen wedde kreeg) en een derde voor de armen van de parochie. Nadien is een steeds groter wordend deel van de tienden bij de lokale leenheer terecht gekomen, maar ook bij abdijen en kapittels. Deze tienden werden op het einde van de oogst in schuren opgestapeld. Bijzonder voor Belzele is wel dat deze schuren langs de Oosteindestraat waren gegroepeerd, dus vlakbij onze verkaveling.

Zoals hoger kort vermeld, maakte Belzele tot na de Franse Revolutie, deel uit van de heerlijkheid van Vinderhoute – Merendree en niet zoals grote delen van Evergem, van de domeinen van de Sint-Baafsabdij. Tot in de 15de eeuw behoorde de heerlijkheid van Vinderhoute – Merendree toe aan de heren van Gavere. Nadien werd de naam nog lange tijd behouden. Op bestuurlijk vlak sprak men van Evergem-het-Gaverse, in de volksmond ‘het Gaverse’, terwijl in parochiaal-administratief verband men gewoon van Belzele sprak. Deze situatie toont vele gelijkenissen met de ‘Eenaamse’ waarbij grote delen van Kluizen aan de abdij van Ename bij Oudenaarde toebehoorden.

Wat betreft de toekenning van de straatnamen, stelt de Cultuurraad voor deze weerhouden namen als volgt te verdelen:

Straat 1, met beginpunt in de Steenovenstraat en eindpunt in de nieuwe straat 3: Gaverse.

Straat 2, kort doodlopend stuk: Tiendeschuur.

Straat 3, met beginpunt in straat 1 en eindpunt in de Molenhoek: Dambroek, vermits deze nieuwe straat langs de weg ligt die deze naam droeg.

De volgende straatnamen werden door de Cultuurraad niet weerhouden, maar kunnen door het gemeentebestuur eventueel worden gebruikt, indien één van de bovenstaande benamingen niet mocht voldoen.

Kromme Weg is de naam die ook werd gegeven aan het noordelijke deel van het Dambroekstraatje. Dit deel ligt langs de huidige verkaveling en dankt zijn naam aan zijn kronkelende vorm. De Cultuurraad weerhield deze naam niet, omdat het te weinig specifiek is en omdat er op deze plaats meer kenmerkende benamingen te vinden zijn.

Vlakbij ligt de Molenhoek die een driehoek vormt. In deze driehoek stond de molen van Belzele, één van de belangrijkste molens van Evergem en voordien van de heerlijkheid Vinderhoute – Merendree. Deze houten Belzelemolen werd reeds vermeld in 1439 en werd in 1924 gesloopt. Deze naam werd niet weerhouden omdat op andere plaatsen in onze gemeente reeds voldoende naar molens wordt verwezen.

Hopend, Mijnheer de Burgemeester, Mevrouw en Heren Schepenen, het verder verloop van onderhavig advies schriftelijk te mogen vernemen, verblijven wij

Met de meeste hoogachting,

Namens het Bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad Evergem,

De secretaris,

De voorzitter,

Francine Hamerlinck

Freddy Van Herzeele

